

На основу чл. 21. и 79. Закона о референдуму и народној иницијативи („Службени гласник РС”, број 111/21),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 29. новембра 2021. године, донела је

У П У Т С Т В О

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ГЛАСАЊА НА ГЛАСАЧКОМ МЕСТУ

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује спровођење гласања на гласачком месту приликом одржавања републичког референдума.

II. СПРОВОЂЕЊЕ ГЛАСАЊА

Провера да ли је гласач гласао на другом гласачком месту

Члан 2.

(1) Када уђе на гласачко место, гласач прилази члану гласачког одбора који рукује УВ лампом, који проверава да ли је кажипрст десне руке гласача већ обележен невидљивим мастилом.

(2) Ако гласач нема кажипрст десне руке, проверава се да ли је обележен следећи доступан прст удесно и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(3) Ако гласач нема десну шаку, проверава се да ли је обележен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(4) Ако гласач нема шаке, провера УВ лампом се не врши.

Члан 3.

(1) Ако се провером УВ лампом утврди да је прст гласача обележен невидљивим мастилом, то значи да је гласач већ гласао, због чега му гласачки одбор не сме дозволити да гласа, што ће му саопштити и наложити да без одлагања напусти гласачко место.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, члановима гласачког одбора који су одређени да рукују спрејом с невидљивим мастилом, а гласају на другом гласачком месту, омогућиће се да на свом гласачком месту гласају уз решење о именовану за члана гласачког одбора.

Утврђивање идентитета гласача

Члан 4.

(1) Пошто се утврди да гласач није гласао, гласач прилази члану гласачког одбора који утврђује идентитет гласача, саопштава му своје име и презиме, предаје му обавештење о дану и времену одржавања републичког референдума, уколико га поседује, и доказује свој идентитет.

(2) Гласач не може да гласа без подношења доказа о свом идентитету.

(3) Гласач може да приступи гласању и без обавештења о дану и времену одржавања републичког референдума, а гласачки одбор не може гласачу да ускрати право на гласање уколико не поседује то обавештење већ мора да приступи проналажењу гласача у изводу из бирачког списка према доступним подацима о гласачу из његовог документа којим доказује идентитет.

(4) Свој идентитет гласач доказује важећом личном картом или важећом путном исправом (пасошем).

(5) Гласачки одбор треба да омогући гласање гласачу који свој идентитет доказује личном картом или пасошем са истеклим роком важења, под условом да приложи потврду да је министарству надлежном за издавање личних карата односно пасоша, поднео захтев за издавање нове личне карте односно пасоша.

(6) У случају да на гласачко место дође гласач који поседује важећи идентификациони документ у којем је наведено друго презиме у односу на презиме наведено у изводу из бирачког списка, гласачки одбор треба том гласачу да омогући да гласа, без обзира на ту околност, под условом да на основу слике гласача и јединственог матичног броја грађана (у даљем тексту: ЈМБГ) у документу којим доказује свој идентитет може да утврди да је у питању иста особа.

Члан 5.

(1) Гласач који је уписан у посебан извод из бирачког списка за гласање гласача у Војсци Србије, свој идентитет може да докаже и војном легитимацијом, која садржи слику гласача и његов ЈМБГ.

(2) Гласач који гласа на гласачком месту у заводу за извршење кривичних санкција, свој идентитет може да докаже и одговарајућом исправом коју му издаје тај завод.

Утврђивање да ли је гласач уписан у извод из бирачког списка

Члан 6.

(1) Када се утврди идентитет гласача, он прилази члану гласачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка, који проналази гласача у изводу или списку накнадних промена у бирачком списку и заокружује редни број испред презимена гласача, а након тога се гласач потписује на одговарајућем месту у изводу, односно списку накнадних промена.

(2) Списак накнадних промена је списак гласача који су, на основу решења министарства надлежног за вођење бирачког списка, накнадно уписани да гласају на гласачком месту, брисани са тог гласачког места или им је промењен неки лични податак.

(3) Списак накнадних промена сачињава Републичка изборна комисија и налази се у прилогу одговарајућег извода из бирачког списка, као његов саставни део.

(4) Ако гласачки одбор не може да пронађе гласача у изводу из бирачког списка, мора да провери да ли је тај гласач евентуално уписан у приложени списак накнадних промена.

(5) Уколико члан гласачког одбора не може да пронађе гласача под презименом из документа којим доказује свој идентитет, дужан је да пита гласача да ли је у претходном периоду мењао презиме. Ако је гласач мењао презиме члан гласачког одбора је дужан да га потражи у изводу из бирачког списка и под тим другим презименом. У случају да је гласач уписан у извод из бирачког списка под другим презименом биће му омогућено да гласа само ако је његов ЈМБГ у документу којим доказује свој идентитет идентичан ЈМБГ наведеном у изводу из бирачког списка.

(6) Гласачки одбор треба да лице које није уписано у извод из бирачког списка нити у списак накнадних промена у бирачком списку, упути да провери на којем је гласачком месту уписан у бирачки списак, било тако што ће извршити упит на веб презентацији министарства надлежног за вођење бирачког списка или тако што ће контактирати телефоном то министарство, односно општинску/градску управу.

Члан 7.

(1) Гласач који је писмен и који је у стању да својеручно напише своје име и презиме, потписује се тако што својеручно исписује свој потпис на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка.

(2) Гласач који услед телесне или сензорне онеспособљености (гласач који је особа са инвалидитетом) није у стању да се својеручно потпише у изводу из бирачког списка, може да се потпише тако што ће на одговарајуће место у изводу отиснути печат који садржи податке о његовом идентитету, односно печат са угравираним потписом (факсимил).

Помагач

Члан 8.

(1) Гласач који не може сам да попуни гласачки листић (слепо лице, лице са другим видовима инвалидитета или неписмено лице) има право да на гласачко место поведе помагача који ће уместо њега попунити гласачки листић онако како му гласач одреди.

(2) Гласач који није писмен, односно гласач који је особа са инвалидитетом који не поседује печат са подацима о његовом идентитет нити факсимил, ставља отисак прста, или се уместо њега својим именом и презименом потписује његов помагач, ако га је довео са собом на гласачко место ради попуњавања гласачког листића.

(3) У Записник о раду гласачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на републичком референдуму (у даљем тексту: записник о раду гласачког одбора) се уноси укупан број гласача који су гласали уз помоћ помагача (на гласачком месту и ван гласачког места).

Употреба спреја

Члан 9.

(1) Пошто се гласач потпише у извод из бирачког списка, он прилази члану гласачког одбора који рукује спрејом за обележавање прста гласача, који му спрејом обележава кажипрст десне руке испод корена нокта као знак да је гласао.

(2) Гласачу који нема кажипрст десне руке биће обележен следећи доступан прст удесно и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(3) Гласачу који нема десну шаку, биће обележен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(4) Ако гласач нема шаке, обележавање се не обавља.

(5) Ако гласач одбије, односно не дозволи да му се спрејом обележи прст, гласачки одбор му неће дозволити да гласа и ту околност ће навести у записнику о раду гласачког одбора.

Уручивање гласачког листића

Члан 10.

Пошто се гласачу обележи прст спрејом, он прилази члану гласачког одбора који је задужен за чување и уручивање гласачких листића, који му предаје гласачки листић.

Поучавање гласача о начину гласања

Члан 11.

(1) Гласач попуњава гласачки листић иза паравана за обезбеђивање тајности гласања, пошто га члан гласачког одбора поучи о начину гласања, ако гласач то захтева.

(2) Члан гласачког одбора који поучава гласаче о томе како се гласа, посебно ће упозорити гласача:

1) да је гласање тајно и да се обавља искључиво иза паравана за обезбеђивање тајности гласања;

2) да се гласа заокруживањем речи „да“ односно „за“ или речи „не“ односно „против“;

3) да је гласање слободно и да нико нема право да га спречава или приморава да гласа и да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао.

Попуњавање гласачког листића

Члан 12.

(1) Гласач попуњава гласачки листић иза паравана за обезбеђивање тајности гласања тако што заокружује речи „да“ односно „за“ или речи „не“ односно „против“.

(2) Ако гласач не може сам да попуни гласачки листић (није писмен или је гласач који је особа са инвалидитетом), његов помагач ће уместо њега попунити гласачки листић онако како му гласач одреди.

Убацивање гласачког листића у гласачку кутију

Члан 13.

(1) Пошто попуни гласачки листић, гласач сâм пресавија гласачки листић тако да се не види како је гласао и убацује га у гласачку кутију, а затим напушта гласачко место.

(2) Ако члан гласачког одбора који се стара о томе да гласач убаци гласачки листић у гласачку кутију констатује или посумња да гласач свој гласачки листић није убацио у гласачку кутију пре напуштања гласачког места, гласачки одбор ће без одлагања о томе обавестити полицију и изборну

комисију јединице локалне самоуправе и то унети у записник о раду гласачког одбора.

III. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 14.

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

02 Број 014-101/21

У Београду, 29. новембра 2021. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

Владимир Димитријевић